

Κέντρο Μελετών
και Τεκμηρίωσης
(ΚΕΜΕΤΕ) της ΟΛΜΕ
Κορνάρου 2 και Ερμού,
105.63 Αθήνα

Θέμα: Έρευνα / Ερωτηματολόγιο για Ομάδες Κακοποίησης Μαθητών/-τριών

Αθήνα, 27-2-2007

Προς :

- τις ΕΛΜΕ
- τους/τις συναδέλφους

Αγαπητές / αγαπητοί συνάδελφοι,

Σας γνωρίζουμε ότι έχει συσταθεί από την Εθνική Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου «**Επιτροπή Μελέτης και Αντιμετώπισης Σχολικών Ομάδων Κακοποίησης Μαθητών/-τριών**». Στην Επιτροπή αυτή, με απόφαση του Δ.Σ. της ΟΛΜΕ, συμμετέχει και το ΚΕΜΕΤΕ. Συμμετέχουν, επίσης, το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου με την καθηγήτρια κα Α. Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου, η οποία έχει και το συντονισμό της Επιτροπής, η Ανώτατη Συνομοσπονδία Γονέων Μαθητών Ελλάδας (ΑΣΓΜΕ), η ΔΟΕ, ο Συνήγορος του Πολίτη (Συνήγορος του Παιδιού), η ΟΙΕΛΕ και άλλοι φορείς και ειδικοί επιστήμονες και εκπαιδευτικοί.

Βασικοί στόχοι της Επιτροπής είναι να συλλεχθούν **στοιχεία σχετικά με την έκταση του προβλήματος στα σχολεία** και να αναζητηθούν τυχόν **καλές πρακτικές** που εφαρμόστηκαν και αξιολογήθηκαν θετικά σε άλλες χώρες για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Για να συγκεντρωθούν τα απαραίτητα στοιχεία σε ό,τι αφορά τον πρώτο στόχο, συντάχθηκε από την Επιτροπή ένα **Ερωτηματολόγιο**, το οποίο και σας επισυνάπτουμε.

Θα ήταν ευχής έργο αν είχαμε στη διάθεσή μας ένα **συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο τουλάχιστον από κάθε σχολείο της περιοχής αρμοδιότητάς σας, από εκπαιδευτικό με γνώση του σχετικού ζητήματος**. Το ερωτηματολόγιο αυτό **μπορεί να μας αποσταλεί με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, συμβατικό ταχυδρομείο ή φαξ, στις διευθύνσεις που αναφέρουμε στη συνέχεια**.

Τονίζουμε ότι δεν πρόκειται για επιχορηγούμενη από οποιονδήποτε φορέα έρευνα και ότι η συμμετοχή μας, ως φορέα και προσώπων, σε αυτή είναι χωρίς καμιά χρηματική αμοιβή.

Παρακαλούμε θερμά τα Δ.Σ. των ΕΛΜΕ να αποστείλουν το ερωτηματολόγιο αυτό σε όλα τα σχολεία της περιοχής αρμοδιότητάς τους και να συμβάλουν, στο βαθμό του δυνατού, στη διακίνηση και συμπλήρωσή του.

Παρακαλούμε, επίσης, όλους / όλες τους / τις συναδέλφους και τους / τις διευθυντές / διευθύντριες των σχολείων να βοηθήσουν στη διακίνηση και τη συμπλήρωσή του.

Από την πλευρά μας δεσμευόμαστε ότι **θα τηρήσουμε την προβλεπόμενη δεοντολογία** σε ό,τι αφορά την ανωνυμία εκπαιδευτικών και σχολείων, και **θα δημοσιοποιήσουμε τα όποια πορίσματα της έρευνας στα σχολεία**.

Το θέμα της βίας στα σχολεία είναι πολύ σημαντικό και έχουμε την πεποίθηση ότι θα τύχουμε της υποστήριξής σας σε αυτή την προσπάθεια, που επιβεβαιώνει ότι ο κλάδος μας στέκεται με ενδιαφέρον και αίσθημα ευθύνης απέναντι σε όλα τα προβλήματα που απασχολούν τη σύγχρονη εκπαίδευση.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνείτε μαζί μας στα **τηλέφωνα 210 – 3252189 και 210 – 3244930** καθώς και με το **ηλεκτρονικό ταχυδρομείο** (στη διεύθυνση **olme@otenet.gr** με την ένδειξη: «για το ΚΕΜΕΤΕ, για τις Ομάδες Βίας») ή με **φαξ** (στην ΟΛΜΕ, με την ένδειξη «για το ΚΕΜΕΤΕ, Ομάδα Εργασίας για τα Σχολικά Βιβλία», **στους αριθμούς 210-3311338 και 210-3227382**). Η **ταχυδρομική μας διεύθυνση** είναι: **Κορνάρου 2, 105.63 Αθήνα**. Πληροφορίες θα παρέχονται, επίσης, από την **ιστοσελίδα της ΟΛΜΕ** (<http://www.olme.gr> , στο εικονίδιο «ΚΕΜΕΤΕ»).

Για το Δ.Σ.

**Ο Πρόεδρος
Πάυλος Χαραμής**

**Ο Γ. Γραμματέας
Νικόλαος Παπαχρήστος**

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ
ΑΠΟ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σκοπός της επικοινωνίας μας αυτής είναι η συλλογή ορισμένων στοιχείων σχετικά με την ύπαρξη και δράση «σχολικών ομάδων κακοποίησης μαθητών και μαθητριών» προκειμένου η άτυπη Ειδική Επιτροπή, που εργάζεται εθελοντικά στο πλαίσιο της Εθνικής Επιτροπής Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ), και στην οποία συμμετέχει και η ΟΛΜΕ, να διαμορφώσει μια αρχική εκτίμηση σχετικά με την έκταση και τα αίτια του φαινομένου και να εισηγηθεί μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισής του.

Η συνεργασία σας είναι απαραίτητη και γι' αυτό ελπίζουμε ότι θα υπάρξει η δυνατότητα ανταπόκρισής σας στο αίτημά μας αυτό.

Τονίζουμε ότι τα στοιχεία που θα μας δώσετε σε κάθε περίπτωση είναι απόρρητα και ότι δεν χρειάζεται να γράψετε πουθενά όνομά σας.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την πολύτιμη συμμετοχή σας στην κοινή μας προσπάθειά.

Καθηγ. Αλίκη Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου
 Πρόεδρος, ΕΕΔΑ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΑ

ΝΟΜΟΣ

ΠΟΛΗ / ΚΩΜΟΠΟΛΗ/ ΧΩΡΙΟ.....

ΙΔΙΟΤΗΤΑ (σημειώστε με Χ ό,τι σας αφορά)

Καθηγητής Καθηγήτρια

Άλλο πρόσωπο (σημειώστε)

1. Εξιστορήστε μας, εφόσον έχει υποπέσει στην αντίληψή σας, ένα σοβαρό περιστατικό που έγινε το τρέχον σχολικό έτος και το οποίο θα θεωρούσατε ότι έγινε από κοινού από δυο-τρεις μαθητές ή μαθήτριες σε βάρος άλλου παιδιού του σχολείου.

(Σημειώστε, λ.χ.: Τι ακριβώς συνέβη; Για ποιο λόγο; Πώς αντέδρασε το σχολείο; Πώς αντέδρασαν οι γονείς του θύματος; Πώς αντέδρασαν οι γονείς των δραστών ; Ήταν όλοι οι εμπλεκόμενοι μαθητές ή μαθήτριες; Ήταν και παιδιά μεταναστευτικής καταγωγής; Ποιας εθνικότητας;

.....

2. Έχουν επισημανθεί σε αυτό το σχολείο περιπτώσεις επιθετικότητας παιδιών προς αδύνατους, «δυσπροσάρμοστους», καινούριους, διαφορετικούς, μεταναστευτικής καταγωγής - επιθετικότητα λεκτική, σωματική, σεξουαλική, καταστροφή περιουσίας; (αναφερθείτε στο τρέχον σχολικό έτος)

- Πολλές
- Λίγες
- Καμία
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

2.1. Αν υπάρχουν, από ποιους;

- Έλληνες
- Μεταναστευτικής καταγωγής
- Και τους δυο
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

.....

3. Συμβαίνουν ή όχι συχνά έντονοι διαπληκτισμοί, τσακωμοί στο σχολείο σας μεταξύ των παιδιών;

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

3.1. Αν ΝΑΙ, τι ακριβώς συμβαίνει:

.....

3.2. Για ποιους λόγους, κατά τη γνώμη σας, διαπληκτίζονται / τσακώνονται συχνά τα παιδιά;

.....

3.3. Όταν τσακώνονται, τι ακριβώς κάνουν;

- Απλώς βρίζονται
- Γελοιοποιούν, ταπεινώνουν
- Κακοποιούν σεξουαλικά
- Χρησιμοποιούν πέτρες
- Βγάζουν σουγιά, κοπιδάκια ή μαχαίρι
- Έχουν σιδηρογροθιές
- Προσπαθούν να ληστέψουν κάποιο μαθητή ή μαθήτρια (να του πάρουν μπουφάν, παπούτσια, κινητό τηλέφωνο)
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ
- Τι άλλο κάνουν; Περιγράψτε τι άλλο

.....

4. Λειτουργεί σύλλογος γονέων/κηδεμόνων ;

- Ναι
- Όχι
- Άλλο (τι;)
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

5. Συμμετέχουν γονείς/κηδεμόνες μετανάστες στο ΔΣ του συλλόγου γονέων/κηδεμόνων, εφόσον υπάρχουν στο σχολείο παιδιά μεταναστευτικής καταγωγής;

Ναι

Όχι

Δεν υπάρχουν παιδιά μεταναστών στο σχολείο

Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

6... Ποιοι γονείς/κηδεμόνες έρχονται συχνότερα να συζητήσουν για την πρόοδο/διαγωγή/συμπεριφορά του παιδιού;

- οι Έλληνες
- οι μεταναστευτικής καταγωγής
- αυτοί που το παιδί τους έχει πρόβλημα
- αυτοί που μένουν κοντά στο σχολείο
- δεν υπάρχει διάκριση
- άλλοι (ποιοι;)
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

7. Έχετε καλέσει, κατά την προηγούμενη σχολική χρονιά, γονείς/κηδεμόνες των παιδιών για να συζητήσετε σχετικά με τη διαγωγή/συμπεριφορά του παιδιού τους;

Ναι

Όχι

Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

8. Πόσοι από τους γονείς/κηδεμόνες έχουν απευθυνθεί σ' εσάς, προσωπικά, για να συζητήσουν πρόβλημα του παιδιού τους το προηγούμενο σχολικό έτος;

.....
.....

9. Υπάρχουν παιδιά στο σχολείο σας που απευθύνονται σε εσάς για προσωπικά τους προβλήματα που αντιμετωπίζουν στο χώρο του σχολείου;

- πολλά
- λίγα
- κανένα
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

13. «Ομαδοποιούνται», χωρίζονται ή όχι σε ομάδες τα παιδιά στην τάξη ή στο διάλειμμα, στο σχολείο;

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

13.1. Αν ΝΑΙ, κατά τη γνώμη σας για πιο λόγο ή για ποιους λόγους «ομαδοποιούνται» τα παιδιά ;

- για να μελετούν μαζί
- για να παίζουν ποδόσφαιρο ή άλλα παιχνίδια
- για να κάνουν σκανταλιές
- για να βασανίζουν, να εξευτελίζουν κάποιο αδύναμο ή διαφορετικό μαθητή ή μαθήτρια που δεν χωνεύουν
- για να πάρουν από κάποιο παιδί λεφτά, μπουφάν, κινητό κλπ.
- για άλλους λόγους (περιγράψτε ποιους)

- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

13.2. Έχουν αυτές οι ομάδες αρχηγό;

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

13.3. Αν ΝΑΙ, τι χαρακτηριστικά έχει συνήθως ο αρχηγός αυτός (π.χ. φύλο, επίδοση κ.λπ.);

.....

13.4. Θύματα κλοπής ή ομάδων που εξευτελίζουν ή βασανίζουν είναι πάντα τα ίδια παιδιά;

- τα ίδια
- όχι πάντα τα ίδια
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

13.5. Ποια είναι, συνήθως, τα χαρακτηριστικά των μαθητών ή μαθητριών που γίνονται θύματα (π.χ. φύλο, επίδοση κ.λπ.);

.....

- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

.....

13.6. Ποια είναι, συνήθως, τα χαρακτηριστικά των δραστών (π.χ. φύλο, επίδοση κ.λπ.);

.....

- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

.....

13.7. Γνωρίζετε, ενδεχομένως, ποιος αποφασίζει, κάθε φορά, ποιος μαθητής ή ποια μαθήτρια θα είναι το θύμα και ποιοι οι θύτες ή δράστες;

.....

- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

14. Οι εμπλεκόμενοι μαθητές στις ομάδες αυτές είναι :

- έλληνες
- μεταναστευτικής καταγωγής; από ποιο κράτος;
- και τα δυο
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

16. Πώς αντιδρά η διεύθυνση και ο σύλλογος διδασκόντων του σχολείου στις «ομαδοποιήσεις» που γίνονται με αρνητικό στόχο, δηλαδή, όχι με καλό σκοπό;

.....

- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

17. Πώς αντιδρά συνήθως η οικογένεια του θύματος;

.....

- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

.....

18. Πώς αντιδρά συνήθως η οικογένεια του δράστη ή των δραστών;

.....

- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

.....

20. Εποπτεύονται τα παιδιά κατά το διάλειμμα;

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

20.1. Αν ΝΑΙ, ποιος εποπτεύει;

.....

- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

....

21. Υπάρχει φύλακας ή επιστάτης;

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

22. Υπάρχει πρόσβαση του σχολείου σε αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες ψυχολογικής και/ή κοινωνικής υποστήριξης;

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

22.1. Αν ΝΑΙ, έχετε χρησιμοποιήσει εσείς τις υπηρεσίες ψυχολόγου ή κοινωνικού λειτουργού για κάποιο παιδί το προηγούμενο σχολικό έτος;

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

22.2. Αν ΟΧΙ, δηλαδή δεν υπάρχει πρόσβαση σε ψυχολόγο ή κοινωνικό λειτουργό, έτυχε να χρειαστείτε υπηρεσίες ψυχολόγου για κάποιο παιδί το προηγούμενο σχολικό έτος;

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

23. Το σχολείο σας συνεργάζεται (αν χρειαστεί), σε περίπτωση μαθητών που αντιμετωπίζουν προβλήματα, με κάποια ανώτερη αρχή ή δημόσιο φορέα, λ.χ. το Υπουργείο Παιδείας, την Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων, το Συνήγορο του Πολίτη (Κύκλο Δικαιωμάτων του Παιδιού), το Δικαστήριο Ανηλίκων, για να πάρουν σχετικές συμβουλές ή βοήθεια όταν αντιμετωπίζουν προβλήματα συμπεριφοράς και ιδίως επιθετικότητας;

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

23.1. Αν ΝΑΙ, με ποιο φορέα ή με ποιους φορείς συνεργαστήκατε;

- την προϊστάμενη αρχή (διευθυντή, γυμνασιάρχη κλπ)
- το Υπουργείο Παιδείας
- την Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων
- το Συνήγορο του Πολίτη (Κύκλο Δικαιωμάτων του Παιδιού)
- την Εισαγγελία
- άλλο (ποιον;)
- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

23.2. Για τι συμβάν ζητήσατε συνεργασία ή βοήθεια;

.....

- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

23.3. Αν ΟΧΙ, δηλαδή αν δεν ζητήσατε βοήθεια ή συνεργασία, γιατί δεν ζητήσατε;

.....

- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

.....

24. Πώς, κατά τη γνώμη σας, θα βελτιώνονταν οι σχέσεις μεταξύ των μαθητών στα σχολεία της χώρας μας;

.....

- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

.....

24.1. Εσείς τι μέτρα παίρνετε για τη βελτίωση των σχέσεων των μαθητών;

.....
.....
.....
.....

- Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

.....

Συμπληρώστε ό,τι άλλο νομίζετε ότι θα ήταν χρήσιμο σε αυτή μας την προσπάθεια.

.....
.....
.....

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ